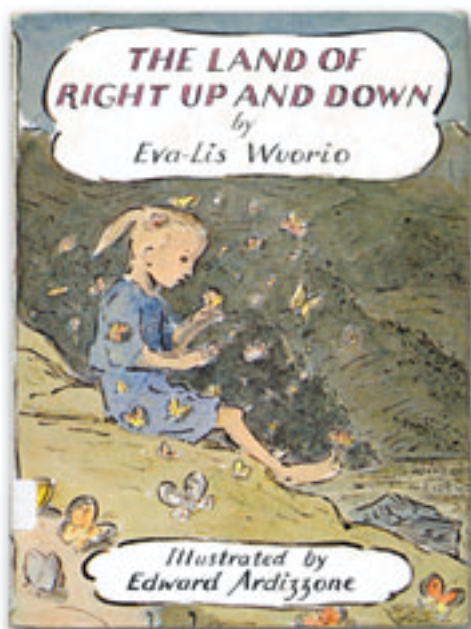

The land of right up and down – Cleveland ; New York :
The World Publishing Company, c. 1964.

60 p : il. ; 24 cm

Tipus: MON

820(71)-34"19" WUO

Autor(s): 1. WUORIO, Eva-Lis

Matèria(s): 1. Literatura canadenca - S. XX
2. Contes infantils

Entr. sec.(s): 1. ARDIZZONE, Edward, il.

Als diferents pobles d'Andorra, la gent feia els preparatius per acudir, el 8 de setembre, a la festa de la Mare de Déu de Meritxell. Però vet aquí que Maribelle, una nena que vivia en un poblet andorrà, estava trista, perquè aquell any la seva família no hi podria anar, ja que s'havia mort el cavall i el santuari era massa llunyà per desplaçar-s'hi a peu.

The Land of Right Up and Down és una tendra narració de literatura infantil, que, a través de la història de la petita protagonista, explica l'Andorra bucòlica que va viure l'autora, una periodista i escriptora canadenca, en la seva estada de deu mesos a Arinsal l'any 1956.

El relat acostia el lector a les bordes, als cims nevats de les muntanyes, als estols de papallones de colors que

voletegen pels prats on pasturen les vaques i que adquireixen en el llibre un protagonisme especial.

Les il·lustracions, d'Edward Ardizzone, retraten amb traça el món rural que descriu el text, i hi destaca un dibuix en color a doble pàgina que recrea l'aplec de Meritxell.

L'Andorre du IXe au XIVe siècle : montagne, féodalité et communautés - Toulouse : Presses Universitaires du Mirail, DL. 2003.

440 p : il., map. ; 24 cm

(Tempus)

ISBN: 2-85816-652-8

Tipus: MON

94(467.2)“08/13” VIA

Autor(s): 1. VIADER, Roland

Matèria(s): 1. Andorra - Història - S. IX/XIV
2. Feudalisme - Andorra

Entr. sec.(s): 1. Université de Toulouse-Le Mirail
2. Fundació Julià Reig

Notes: Conté bibliografia i índex

Professor d'història a la Universitat de Tolosa II-Le Mirail i investigador al CNRS, Roland Viader traça en aquest llibre una història d'Andorra entre el segle IX i el XIV –és a dir, des de quatre segles abans fins a un segle després dels Pariatges– des d'un prisma diferent de la historiografia convencional. Si aquesta es basa en les relacions de poder a partir de l'exercici d'aquest per una successió de senyors i prínceps, Viader parteix de la conjunció de forces reals, en les quals l'estructura feudal és un factor important, però no únicament determinant del devenir de la població, la qual és analitzada en ella mateixa i en la seva especificitat de població de muntanya.

A partir, doncs, d'una comprensió de la realitat andorranca en tota la seva complexitat, pot presentar el cas d'Andorra, dins de les societats pirinenques altmedievals, com un cas paradigmàtic d'institucionalització d'una comunitat.

Sumari:

Avant-propos. Chapitre introductif: La montagne et le texte. PREMIÈRE PARTIE: SIX SIÈCLES DE DOMINATION. Chapitre I: Les seigneurs anciens. Chapitre II: Le fief d'Andorre. Chapitre III: L'architecture des dominations. Chapitre IV: L'économie générale des prélèvements (I) la production agro-pastorale. Chapitre V: L'économie générale des prélèvements (II) au-delà du cercle agro-pastoral. DEUXIÈME PARTIE: PARCOURS DES COMMUNAUTÉS. Chapitre VI: La longue vie d'un monde pré-féodal. Chapitre VII: L'église possédée. Chapitre VIII: *Licentia dominorum non petita*. Les chemins de l'institutionnalisation. Conclusion générale. Sources et bibliographie. Index: Table des cartes et figures

Laurèdia fa cent anys - Andorra : Comú de Sant Julià de Lòria, 2003.

143 p. : molt il. ; 31 cm

ISBN: 99920-1-449-0

Tipus: MON

94(467.2):77.03 LAU

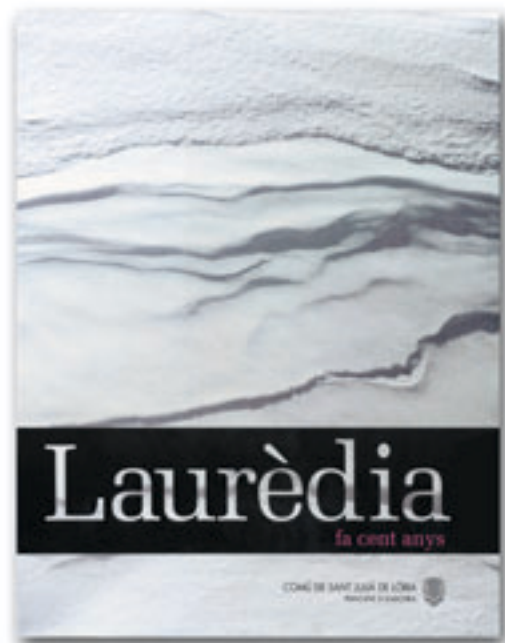
Matèria(s): 1. Sant Julià de Lòria - Història local - S. XIX/XX

2. Fotografies - Sant Julià de Lòria

3. Carreteres - Andorra

Entr. sec.(s): 1. Sant Julià de Lòria. Comú

2. MORAN OCERINJAUREGUI, Josep

3. RODRIGO MONSONÍS, Maria Teresa

4. MARQUÈS SALA, Benigne

Notes: Conté bibliografia

Llibre de gran format que, a partir de tres textos escrits per especialistes i 58 fotografies històriques en general poc editades anteriorment, relata el que fou la vila i la parròquia de Sant Julià de Lòria en els anys a cavall dels segles XIX i XX, és a dir, des del temps de l'aplicació de la Nova Reforma fins a l'arribada de la carretera i de l'electricitat.

Rere un concís estudi sobre el topònim Laurèdia, signat per Josep Moran i Ocerinjauregui, el volum s'estructura en dues grans parts, signades respectivament per Maria Teresa Rodrigo Monsonís i Benigne Marquès i Sala, dedicades la primera a la transformació de la comunitat laurediana durant el període considerat i l'altra a l'obertura de la carretera i a les actuacions dels bisbes Laguarda i Benlloch i del Consell General.

Les fotografies, procedents de diversos arxius públics i privats, tenen un tractament de relleu en el volum i van acompanyades de peus i textos complementaris de gran vàlua, escrits per Francesc Badia, Mariano Barriendos, Lluís Call, Josep Duró, Ferran Llach, Dídac Martínez, Antoni Pintat i Òscar Ribas.

Sumari:

Presentació. L'origen de la paraula Laurèdia. Sant Julià de Lòria 1885-1913. La carretera de la Seu d'Urgell a Andorra. Índex fotogràfic. Bibliografia. Agraïments i crèdits.

Cinegeteries : recorts de montanya - Barcelona : Librería Enciclopédica, 1916.

179 p : il. ; 22 cm

Tipus: MON

799.2 OLI

Autor(s): 1. OLIVEDA, Alfons d'

Matèria(s): 1. Caça

Notes: Andorra p. 68, 73, 168 i 173

Es tracta d'un llibre de records de caça, escrit a la segona dècada del segle XX per un caçador barceloní, membre de la Real Asociación de Cazadores de Barcelona, que, en un estil de relat literari, desvela les seves experiències amb un gran nombre d'espècies cinegètiques.

El capítol «Records de montanya» és dedicat a les «aus i cassa major dels nostres Pirineus», el coneixement de les quals fou fruit, segons explica l'autor, de «ma experiència de cassaire, recurrent en persecució de tan preuades presses de cassa (durant un laps de temps no inferior a trenta anys) les mes enlairades montanyes de nostres may prou admirades províncies de Girona i Lleida, com també les encisadores Valls d'Andorra i d'Arán».

Entre altres espècies, dedica unes pàgines a la perdiu blanca, de la qual fa constar que era present «en la majoria, per no dir en totes, de les clapisses i tarteres de les Valls d'Andorra i d'Aran, especialment en la primera, puix l'istiu últim abundaven com de costum i pot esser que en major escala que altres anys en la tartera i gran clapissar proper al Estany d'Ordino».

En el capítol «Gran Cassera» rebla el clau: «...perdius blanques, fá molts i molts anys que's ses tarteres, en les

d'Aransa i en les llunyanes al Estany d'Ordino (Vall d'Andorra) sempre en trec profit, puix en penjo alguna que altra al sarró».

Sumari:

Cinegeteries. Records de montanya. A cassa de guatlles verdes. ¡¡Pobre Marqués!! Gran cassera.

Atles dels ocells nidificants d'Andorra = Atlas of the breeding birds of Andorra - [Andorra] : Associació per a la Defensa de la Natura, 2002.

355 p. : il. ; 30 cm

ISBN: 99920-1-433-4

Tipus: MON

598.2(467.2) ATL

Autor(s): 1. ADN

Matèria(s): 1. Ocells - Andorra

Entr. sec.(s): 1. CROZIER, Jacqueline, il.

2. Andorra. Departament de Medi Ambient

Notes: Conté bibliografia i índex d'espècies

Edició bilingüe català-anglès

El mussol banyut, la tallareta cuallarga, el mastegatatxes, el reirotó, l'aigüerola o el conegut estornell són alguns dels noms de les 147 espècies d'ocells que han quedat enregistrades, descrites i atestades pel que fa a la seva nidificació a Andorra en aquesta obra que és el resultat d'un treball col·lectiu de set anys d'un equip dirigit per especialistes de prestigi i auspiciat per l'Associació per a la Defensa de la Natura.

L'Atles, un llibre dens de lletra i complementat amb acurats dibuixos didàctics, és una síntesi d'aquell treball, que es va portar a terme entre els anys 1992 i 1998, en una tasca d'observació i d'identificació en cada una de les 502 quadrícules territorials en què es va dividir el país per al treball de camp.

Àlex Clamens, a la introducció de l'obra, dóna compte del rigor científic de l'obra, i també dels qui hi han intervingut, amb paraules que quasi freguen el llindar de la poesia quan escriu: «hem explorat minuciosament el país, hem escoltat els ocells a l'albada i encarat els prismàtics a l'òrbita majestuosa descrita pels grans rapinyaires; hem recorregut boscos, remuntat rierols, escalat pendents abruptes, suant de valent sota el sol implacable de juny i juliol o garratibats de fred sota els xàfecs...».

Aquest atlas, editat en un volum de gran format que dóna el text en català i en anglès, és, sens dubte, la radiografia més completa i amb més autoritat sobre l'avifauna andorrana.

Sumari:

Pròlegs. 1. Introducció. 2. Àrea d'estudi. 3. Metodologia. 4. Els ocells d'Andorra. 5. Conservació. Bibliografia. Índex d'espècies. Foreword. 1. Introduction. 2. Environments. 2. Methodology. 3. The birds of Andorra. 4. Conservation. Bibliography

Espías, contrabando, maquis y evasión : la Segunda Guerra Mundial en los Pirineos - Lleida : Milenio, 2003. 303 p. : il. ; 24 cm

(Biblioteca de los Pirineos ; 6)

ISBN: 84-9743-071-9

Tipus: MON

94(234.12)“1939/1945” SAN

Autor(s): 1. SÁNCHEZ AGUSTÍ, Ferran

Matèria(s): 1. Guerra Mundial II, 1939/1945 - Activitats clandestines - Pirineu

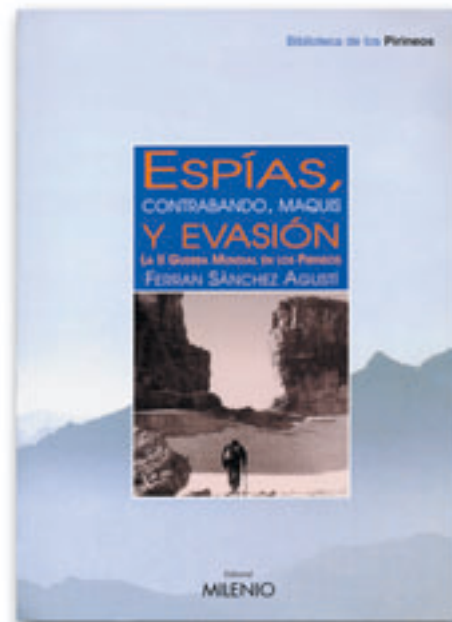
2. Maquis* - S.XX

3. Espionatge - Pirineus

Notes: Conté bibliografia

Andorra p. 121-124, 183-210

Es tracta d'un estudi molt documentat sobre les cadenes d'evasió que van operar a tots dos costats del Pirineu durant la Segona Guerra Mundial i que presenta les penes i els treballs d'un gran repertori de guies de muntanya,

passeurs, mugularis i altres membres de la resistència francesa i de la lluita antifranquista espanyola –amb alguns contrabandistes inclosos– que van actuar al Pirineu des del País Basc fins al cap de Creus.

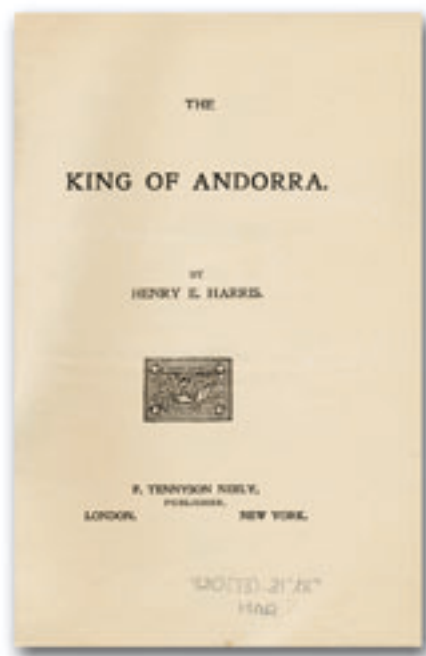
S'hi relaten, entre moltes altres, les peripècies del famós anarquista berguedà Ramon Vila *Caracremada*, les de l'escriptor jueu alemany exiliat a Portbou Walter Benjamin o les del llegendari activista del nacionalisme català Jaume Martínez Vendrell. També hi apareixen dues importants referències a Andorra: el relat de l'actuació de la xarxa d'evasió d'Estat Català, la *pota* andorrana del qual era el qui és avui encara el nostre conciutadà d'origen agramuntí Jaume Ros i Serra –que ja ha explicat amb amplitud aquestes actuacions en els seus llibres de memòries–, i un capítol sencer dedicat al nostre país, amb inclusió de l'acció dels *maquis*, dels *passadors* Joaquim Baldrich –un tarragoní que als primers anys del seu exili va treballar de mosso a Cal Cremat de la Massana–, Joan Peramiquel i Josep Clotet, i també de la xarxa encapçalada per l'andorrà Eduard Molné, el lleidatà Francesc Viadiu i l'urgellenc Antoni Forné –el pare de l'actual cap de Govern–, que van ser aparatosament perseguits a la Massana per agents de la Gestapo.

De tot plegat, el llibre en dóna una documentada informació que ve a ampliar l'existent fins ara i que, extreta de fonts de primera mà, pot contribuir a l'estudi de la contribució d'Andorra a la lluita per la llibertat a l'Europa en guerra, avui encara inexistent.

Sumari:

Introducción. Capítulo 1: *Reseaux, maquis y passeurs*. Capítulo 2: *Fronteras y salvoconductos*. Capítulo 3: *Maquis*

y espionaje. Capítulo 4: Guías, espías y activistas nacionalistas. Capítulo 5: *Passeur* de breviario. Capítulo 6: *Mugularis*. Capítulo 7: Pasajes por el Alto Aragón. Capítulo 8: Andorra. Capítulo 9: *Passeurs* del POUM y la CNT. Capítulo 10: Evasión en la Cerdanya. Capítulo 11: El agente Melitón Sala. Capítulo 12: Presidios españoles. Capítulo 13: Sendas de contrabando, evasión y guerrilla. Vocabulario. Fuentes utilizadas.

The king of Andorra - London ; New York : F. Tennyson Neely, c. 1899.

288 p ; 20 cm

Tipus: MON

820(73)-31"18" HAR

Autor(s): 1. HARRIS, Henry E.

Matèria(s): 1. Literatura nord-americana - S. XIX
2. Novel·la

A l'última dècada del segle XIX, John Armin, oficial de l'armada britànica; Lindsay Davenant, un actor d'èxit; Robert Belsham, un advocat arruïnat, i Francis Otiwell, sense altres títols que els de ser jove, ric i atractiu, en el decurs d'un opípar dinar en un club de Madison Square, a Nova York, decideixen emprendre un viatge a un indret remot. Després de dubtar entre el Japó i Europa, i evocant una suggestiva inscripció d'un hoste a l'hotel Waldorf Astoria amb el nom de «Francis I, King of Andorra», que havia estat inclosa a la llista d'arribades de personatges insignes a la ciutat publicada pel *The Herald Tribune*, decideixen visitar aquell país, comparable

a Arcàdia, perdut entre muntanyes, la gent del qual «va mil anys endarrerida» i per això és «la més lliure i ignorant d'Europa».

The King of Andorra narra, en forma de novel·la, l'imaginari periple andorrà d'aquests quatre personatges, que foren ben rebuts i acollits a Andorra the Old, sota Monte Anclar, pel síndic Jaime Padez i per altres personatges com el vicari Pare Andres i els andorrans Ramiro o Petronila.

Malgrat el poc encert en la tria dels noms –influint per l'imaginari hispànic que ha dominat la ploma descriptiva d'Andorra de tants autors estrangers fins gairebé als nostres dies, com és el cas recent del novaiorquès Peter Cameron, autor de la novel·la *Andorra*, publicada el 1995–, el relat és un fresc verídic de l'Andorra de finals del segle XIX, que denota un coneixement del país de primera mà per part del seu autor, Henry E. Harris, el qual en descriu amb detall la geografia i les institucions, la manera de ser de la gent, la religiositat i fins les lluites revolucionàries que van succeir la Nova Reforma.

«*La Casa de les Valls, o casa del govern d'Andorra, és el capitolí més antic del món. Abans que es construís St. Peter's, abans que El Escorial s'alcés majestuosament sobre la costa del Guadarrama, abans que els grans arquitectes de l'Edat mitjana tallessin els seus blocs de pedra, aquest edifici fosc i esquerdat ja existia. En un dels seus angles s'alça una torre de defensa, i la planta baixa és un estable on els membres del Consell deixen les cavalleries. A l'extrem de l'habitació noble hi ha una tarima amb una tauleta i tres cadires, i una fila de bancs grossers volta la cambra, en un costat de la qual hi ha un gran armari de fusta amb sis panys rovellats, dins el qual es guarden els arxius de la república. (...) En aquesta atmosfera medieval, els estrangers, amb el seu vestuari de tall modern, semblaven estar fora de lloc.*» (pàgs. 152-153)

Àlvar Valls Oliva

Escriptor